

AZ **ALKOTÓI ALÁZATRÓL** – EGY DIPLOMAÁTADÁS KAPCSÁN

Márkus Gábor

DLA Habil belsőépítész, egy. docens, SKK. Alkalmazott Művészeti Intézet

A kerék használhatósága abból ered, hogy a küllők között úr van.

Az edény használhatóságát a benne lévő úr biztosítja.

A ház azért használható, mert a falak között üresség van.

Ezért a dolgok formája az anyagból, lényege az anyagtalanból származik.

(Lao-Ce)

A lényeg általában láthatatlan, anyagtalan, de valóságosan élő és ható fogalom.

Engedjétek meg, hogy néhány gondolatot tovább adjak nektek,

bár reménység szerint többetekkel folytatódik még közös jövőnk a mester szakon, míg másoktól búcsúzunk. Azt gondolom, hogy tervezővé válásotok folyamatá-

ban ez a három év az „alaphang” volt, amelyre szívós munka árán épülhet majd fel szakmai tudásotok, egészen a „teljes hangzás” kibontakozásáig. A tehetségnek

vagy talentumnak rengeteg összetevője van, mint például a találékonyosság, a játékoság, a nyitottság, aztán egyfajta olthatatlan belső tűz, szintetizáló készség vagy az analitikus gondolkodás. Ezt még fűzhetném tovább, de nem teszem, mert útravalónak én egy olyan tulajdonságról szeretnék nektek szólni, amely nélkül szerintem lehetetlenség jó tervezővé válni, és amelynek birtoklása nélkül léket kaphat későbbi pályafutásotok is. Nos, amire gondolok, az a tervezői alázat, melynek három aspektusát emelném ki. Hadd szögezzem le rögtön, hogy ez nem valamiféle gyengeség vagy meghunyászkodás, hanem épp ellenkezőleg, ez erő! Persze felvetődhet bennetek a kérdés, de hát mire jó ez nekem?

Jó esetben kar- mesterek vagyunk, de ez több felelősséggel jár, amittől súlyosabb a teher. Ha ezt tudatosítjuk magunkban, ez megóv minket az önfényesítés hamis képzetétől, és attól a kritikán aluli hozzáállástól, miszerint „ha két építész találkozik, stupid a harmadik”, aki persze nincs ott. Erre a legjobb orvosság, ha nem művészetként élem meg a munkásságom, hanem olyan mesterségként, amit művészi színvonalon lehet és kell művelni, s ez óriási különbség!

fürtjeimmel én már nem tudok mit kezdeni, de eszem ágába sem jut, hogy olyan bajuszt növezzek, mint például Salvador Dali.

A második üzenet – és ez az alkotói mentalitás számára talán az egyik legfontosabb tény –, hogy ez a hozzáállás mindig ajtót nyit a feladat megoldása felé, vagy azt is mondhatnám, hogy ez a kulcs a megoldáshoz. Hiszen csak ezzel az attitűddel tudok egygyé válni a kitűzött céllal. Mégpedig azért, mert jó esetben kialakul bennünk egyfajta „egészséges elégedetlenség” – mind emocionális, mind mentális értelemben –, ami munka közben állandóan az egyre jobb megoldások felé hajt és űz. Nem nyugszom addig, amíg nem teljesen tiszta a képlet! Egyszer U. Nagy Gábor tanár úr konzultációján hallottam, hogy egy ház alaprajzát tizenhat-szor tervezte át, mire tökéletes lett. A megrendelő már lehet, hogy a második alternatívától boldog, de a tervező nem, mert még nincs rendben minden, és ez nem hagyja nyugodni. Ez is alkotói alázat.

A harmadik vetülete ennek a kreatív tulajdonságnak az, amit kiemelnék, hogy nincs számomra „méltatlan vagy alantas” feladat. Feladat van, amit meg kell oldani!

Hát első rendben arra jó, hogy belássam azt, hogy az építészet vagy a belsőépítészet abszolút csapatmunka. Nem én „fújom egyedül a passzát szelet”, hiszen vannak megbízók és sajnos megbízó feleségek, szakági tervezők, társművészek, kivitelezők, műemlékesek stb.

Ha egy mondatban kellene ezt megfogalmaznom, azt mondanám: belsőleg szabad leszek önmagamtól, az én hatalmas „énem”-től, külsőségekben meg pillanatokon belül világos lesz az, nem kell úgy viselkednem, kinéznem, öltözködnöm, mint egy extrovertált sztár művésznek. A

A szakmánk egyértelműen problémamegoldó szakma, amely a kihívások sorozatából áll. Kicsit humorosan úgy fogalmaztam meg saját pályám kapcsán, hogy a zöldséges bolttól a prospektúra tervezésén át, a miniszteri szóbaig tart a skála, és ez így igaz. Megint egy példa: tanárom, később kollégám, majd tanszékvezetőm volt az akkori „fősulin” (MOME) Ferencz István építész, aki megkapta az összes elérhető kitüntetést az Ybl-től a Kossuth-díjon át, a Prima-Primissimáig. Egyszer angyalföldi műtermében kellett találkozoznunk, ott ült óriási csigásvonalzós rajztáblája előtt. Kérdezem tőle, min dolgozol, Pista? „Egy garázst tervezek” – mondta csillogó szemmel! Egy garázst! Mi ez, ha nem tervezői alázat? Nos hát, zenei példával kezdtem, hadd fejezzem be szintén egy ilyen hasonlaltal.

A zeneművészetben van egy fogalom, a diafónia. Ez a többszólamúságnak az a szerkesztésmódja, melyben a finomabb részszólamok hol szétváltnak, hol pedig újra egyesülnek, de mindig a vezérszólam körül mozognak, vagyis folyamatosan visszaterelik a figyelmünket a lényegre. Az a kívánságom felétek, hogy ez a fajta „diafónikus alázat” kísérje vé-

gig szakmai pályafutásotokat, mert akkor lesztek szabad, örömteli, elégedett és valóban kreatív alkotók! Szívvel gratulálok mindnyájatoknak! ■

Szakdolgozatból válogatott fotók:

Varga Bence – Soproni táncközpont, Ógabona tér rekonstrukciója.

VÁRJUK ÖNT egy izgalmas szakmai előadásra, ahol Magyarországon elsőként mutatkozik be a **Swisspan by Sorbes** bútortalapgyártó vállalat. A rendezvényen megtekinthetők lesznek a **Lajter-Bútor Kft.** által már forgalmazott klasszikus és új dekorok egyaránt.

További információk a www.lajter.hu és a www.swisspanbutorlap.hu oldalon találhatóak.

LAJTER-BÚTOR KFT., 4060 Balmazújváros, Kossuth u. 53, info@lajter.hu, 30/459-36-35

